

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :
 In Capitală : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte : 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate : 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrație, Pasajul Român, No 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
 In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
 In Viena : La Heinrich Schalek, 1, Wallzeile, 14, Bioul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Bioul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Liniște mică pe pagina IV 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Scrisorile nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înțepăză.
 Pentru inserții și reclama, redacția nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine

Moscova, 18 Septembrie. Gazeta de Moscova vorbind despre decorația ministrului de răsboiu, dându-i-se ordinul Alexandru Newski în brillante pentru meritele sale, că a ridicat forțele militare ruse scrise: «Răsboiu din 1877 a găsit pe Rusia tocmai ocupată cu reorganizarea provocată prin introducerea serviciului militar obligator. Totuși armata rusă s-a luptat bine. Acum reformele din cel săse ani din urmă și-au făcut efectul și acum a devenit imposibilă o pleină. Orașe intorsătură ar luce evenimentele, oștrea rusă poate aștepta liniștită în conștiința forței sale și ea poate fi un aliat tot așa de puternic, ca și un dușman teribil. O asemenea armată este o garanție sigură de pace, o pace onorabilă, care apără interesele vitale ale țării. Aceste fapte cată să le aibă în vedere diplomația. În peninsula balcanică nu numai că se poate face, ceea ce vrea Rusia, cum a zis mal de ună o foie oficială vieneză, ci acolo se va face, ceea ce crede Rusia că e necesar și de la care nu se poate opri spre a face gustul cul-va. Timpul concesiunilor a trecut. Manevrele de la Brest-Litovsk au fost un examen pentru oștire, care a dat rezultatele dorite. Acum vine rândul diplomației »

Odessa, 18 Septembrie. În baza unui edict ministerial, oficiul meșterișilor a decis a se închide toate atelierele eșerelor străine și a interzice lucru la vre-o 9000 meșterișorii ovrei.

Odessa, 18 Septembrie. Guvernatorul general a dispus o carantină de 2 săptămâni contra proveniențelor din porturile Dunării.

Londra, 18 Septembrie. Nu e exact că guvernul din Londra ar fi întrebăt la Poarta dacă ar fi agreată numirea lui White ca ambasador la Constantinopol. E adevărat că după întoarcerea prințului Alexandru la Sofia, guvernul englez avea de gând să trimeată la Stambul pe d. White, dar după abdicarea prințului, care însemna un triumf al Rusiei și o înfrângere a politicii urmată de d. White față cu Rusia, a părăsit acea intenție, până ce nu s'a facut încă demersurile diplomatice obișnuite în asemenei cazuri.

Varsavia, 18 Septembrie. În sferele competente militare ruse se cercetează întrebarea, dacă nu s-ar putea scădea cu 1—2 ani serviciul militar de 5 ani, fără ca să se resimtă urmări reale. Prin această măsură s'ar spori mult contingentul anual de recruti, fără a se urca bugetul militar.

Belgrad, 18 Septembrie. Urmăridu-se bandele de tălahi, s'au impuscat doi tălahi vestiș, și unul a fost rănit de moarte și prins. Cel prins, înainte de a mori, a făcut marturisiri importante în prezența multor martori, în cât se zice că nu mai e îndoială asupra caracterului politic altălahărilor ce se înmulțesc în Serbia și a complicității mulor cetățeni însemnat radicali din districtele Ujica, Kaceak și Valjevo.

Madrid, 18 Septembrie. Foia ministerială *Correspondencia*, semnează o mișcare carlistă la granița orientală a Pirineilor adăgând, că emigranții carliști și-au făcut lucrările de reorganizare și că în orașele de la graniță, s'au ivit căpătă agenti carliști.

Madrid, 19 Septembrie. Căpătă agitatori carliști au fost arestați în Catalonia. S'au găsit arme și muniții.

Dublin, 20 Septembrie. Sâmbătă aibă isbuțnit numeroase turburări la Bel-fast.

Mulțimea voind să libereze pe prizonieri politici a făcut uz de arme. Doi turburători au fost omorâți și mai mulți alii răniți.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Sofia, 19 Septembrie. Sobrania s'a închis, după ce a rezolvat toate cestuiurile pentru care a fost convocată.

La aniversarea revoluției de la Filippopol,

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

ȘI-AU PIERDUT CAPUL

Un act odios s'a săvîrșit Jouï seara. Un individ obscur a vrut să omoare pe primul-ministru al țării. A tras cu armă de foc, și-a mărturisit gândul. Înțimplarea oară, mai puțin crudă decât hotărârea asasinului, a scăpat viața primului-ministru.

Când s'a auzit de atentat, o indignare spontană a isbuțnit din piepturile tuturor împotriva asasinului, — o simpatie aproape generală s'a indreptat către fruntașul țării.

Se vede că în fundul firii românești este ceva bun, pe care nici stratul de ignoranță, nici apăcături stricate, nu l'a nimicit încă. Se simte, de către cei mai mulți într'un mod instinctiv, de alții cu deplină înțelegere, că viața este dreptul de căpetenie al omului, fără de care nici un alt drept nu mai e cu putință, — că respectul vieții este una din datoriele fun-

totii deputații s'u asistat la un serviciu religios întru amintirea acelui act și chemarea bine-cuvântării Cerului asupra Unirii, iar seara 60 de deputați s'au adunat la un banchet pentru a sărbători acea aniversare scumpă Bulgarilor. De aici s'a trimis o telegramă de felicitare și de mulțumire prințului Alexandru, al cărui nume va rămâne nesters din mintea Bulgariei, pentru eminențele acte din timpul revoluției unioniste și din timpul răsboiului.

Sofia, 19 Septembrie. Steagul școală de catedă s'a ars astăzi cu ceremonialul de osândă militaresc. Majorul Popov, într-o cuvântare energetică, a vestit acțul de trădare din noaptea de 21 August. Un pătrat de infanterie înconjura pe elevi. Aceiași soartă a avut la Radomir, steagul regimentului Strumschy, al cărui soldați au fost împărțiti în deosebite regimenter.

Petersburg, 18 Septembrie. Ziarele relevă contracicerea dintre Adresa Sobraniei către Tar și din răspunsul Sobraniei la Mesajul regentei, și constată că nu s'a stabilit încă în Bulgaria curentul, pe care îl dorește Rusia.

Pesta, 18 Septembrie. În dieta Ungariei, fostul ministru Horvath interpelează pe guvern asupra următoarelor chestiuni :

1.—Dacă Austro-Ungaria s'a învoit la detronarea Printului Alexandru al Bulgariei și cu ce condiționi?

2.—Dacă în alianță austro-germană a intrat acum și Rusia?

3.—Care va fi atitudinea Germaniei, când Austro-Ungaria va fi nevoită să combată îndinarea influenței rusești în Balcani?

Se așteaptă cu multă nerăbdare răspunsul guvernului la această interpellare, căcă cursurile politice sunt foarte alarmante.

Sofia, 19 Septembrie. Alergările pentru marea Sobranie se vor face peste trei săptămâni.

Sofia, 20 Septembrie. Consulul Rusiei, sprijinit de reprezentanții Germaniei, a prezentat o Notă regentei, cerând ca procesul militilor și celor-lalte persoane implicate în calcarea de la 21 August, să se mai amâne până la liniștirea spiritelor.

Guvernul bulgar ar fi răspuns, că ancheta trebuie să și urmeze cursul, dar judecata se va pronunța mai târziu.

Paris, 19 Septembrie. O telegramă din Strasbourg către *Dix-nevième Siècle* expune starea sănătății imperiului german ca fiind foarte periculoasă.

Ziarul *Soleil* stăruie că ministru de răsboiu Boulanger ar fi zis: Este timpul de a parăsi aceasta afurisită politică defensivă și a adopta o politică ofensivă, pe cind în desfășurarea de ieri se constată, că Boulanger a vorbit de strategie, și nu de politică.

Lemberg, 19 Septembrie. In comuna Slawuta din Volhynia cincizeci

familii de coloniști cehi aú dat o declarăție autorității locale, că voiesc să treacă la biserică rusească ortodoxă. Declarația a fost favorabil prima și unii membru înfluență din Sinod aú promis că se va împlini cererea lor, că serviciul divin să se joie în limba «cehă».

Praga, 19 Septembrie. A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

De la consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Societatea creditului funciar rural l'a felicitat

prin d-nii Teodor Rosetti și P. Stoicescu.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a

felicitat pe primul-ministru că n'a căzut de

glorios asasinul prin graiul d-lui Menelas

Gherman.

Consiliul general al Băncii Naționale a</

eu seamă când se prezintă înaintea unei comisiuni compusă din oameni necunoscuți lor; în fine din pricina că în această se siune a căzut un mare număr de școlari, ce au terminat clasele primare chiar și dintre acei ce au avut premii la studiu; și din cauza marelui număr de reclame din partea părinților acestor copii, d. ministru al instrucției a decis că pentru această una dată să se permită elevilor ce au terminat clasele primare și au fost supuși la examenele instituite pentru admitere lor în clasa I secundară, să depună un al doilea examen de admitere în clasa I, dacă vor proba că în ultima clasă primară (clasa IV), au fost premiați sau au avut nota generală de promovație cel puțin 7.

Directorul ministerului de răboi, d. colonel Dimitrescu-Maican, s'a întors din concediu.

Așăi că fiica generalului Zefcar, d-ra Zoe, se căsătorește cu d. Grigore Grădișteanu, fiul d-lui Em. Grădișteanu, președintul Curții de conturi.

D. deputat Dumitru M. Ionescu s'a căsătorit cu d-na Elena Șoiculescu.

Preotul Vasile Amilcar din comună Talpa, care făcea băi de apă sulfuroasă la Mănestirea Neamțu, în ziua de 28 August este pierdut, după ce a făcut baia și a stat în pat ca vră 3 ceasuri, a înecat de a mai vorbi, rămâind paralizat și cu tot ajutorul ce i se dete seara pe la ora 9 a murit. (Coresp. prov.)

Versiunile cari au circulat în Râmnicul-Sărat asupra atentatului. Le reproducem după o foaie din localitate :

a) Că d-nii Iosef și Ion Oroveanu, G. Protopopescu și cel-lalți, au fost arătați de însuși Stoica Alexandrescu ca autorul intelectual al crimei ce el a încercat să comittă;

b) Că la Stoica Alexandrescu s'ar fi găsit o poliță în valoare de 5000 lei subscrisă de frații I. și I. Oroveanu care poliță după declarația criminalului era prețul faptului ce el se angajase să săvârsească;

c) Că această poliță s'ar găsit la d. G. Protopopescu lăsată fiind din lada unde criminalul zicea că ascunsese până la înțocarea sa, spre a face să dispară astfel ori-ce indicu că d-sa ar fi implicat în facere;

d) Că atât asupra d-lui G. Protopopescu cît și la d-nii frații Oroveanu s'au găsit multe scrisori în cari se vorbea despre această odioasă afacere;

e) Că despre existența poliței în cestiu se și doi băieți din prăvălia d-lui G. Protopopescu cu toate că atât frații Oroveanu cît și G. Protopopescu au negat existența ei;

f) Că Stoica a voit să ridice viața d-lui I. Brătianu pentru că primul-ministru nu voia să îl promînă o funcție ce solicită;

g) Că fără să fi fost arătați de Stoica, său s'ar găsit la el lucruri compromisătoare precum poliță, scrisori etc., d. Oroveanu, G. Protopopescu și cel alii au fost

ridicăți numai după informațiunile și asigurările date de d. A. Popescu la București că nimeni n'a putut determina pe miserabil Stoica a săvârși assassinatul de către frațele săi vitregi G. Protopopescu în urire cu frații Oroveanu.

Atentatul încontra primului-ministrului

După ce Stoica Alexandrescu fu dus la poliție, un procuror pleca la Râmnicu-Sărat și acolo aresta pe d. deputat Oroveanu, pe frații acestuia, pe frații vitreg al atentatorului, pe un comisar de poliție, și alte persoane.

Printre arestați se zice că e și o femeie.

D. deputat Oroveanu se arată foarte surprins de acuzația ce i se aduce.

Instrucția atentatului e secretă. Aceasta e cauza că se bat în capete informațiile diferitelor gazete asupra acestei afaceri.

După unele făi, la atentator s'ar găsit o poliță de 5000 de lei, subscrisă de frații d-lui deputat Oroveanu, sau de d-sa însuși. Altele susțin că nu există asemenea poliță. Unit pretind că Stoica declară neîncet că a fost pus să comită crima; altii se întințări în știință că toate declarațiile asasinului sunt contradictorii.

Tot ce vom afla sigur în această afacere, cîtitorii noștri vor găsi în rubrica *Moș noastră*, pagina III.

DECREE

Se deschide pe seama ministerului de interne un credit extraordinar de lei 15.000, pentru finanțarea cheltuielilor necesare cu punerea în aplicare și executare a măsurilor sanitare propuse de consiliul sanitar superior de a se lua pentru seferirea ţărei de invaziunea holerelă invadă la Pesta.

Comuna urbană Sinaia este autorizată să încheie prin tribunalul respectiv o convenție cu Eforia spitalelor civile, prin care să cedează comunității unei sume de 22.000 lei, toate materialele și personalul medical a reocupat gărzilele lor.

Elevii școală de ofițeri se vor împărți în trei secții, și anume :

1) Secția preparatorie pentru artillerie și geniu ; 2) Secția pentru cavalerie ; 3) Secția pentru infanterie.

Secția 1 va fi separată chiar la intrarea elevilor în școală de ofițeri.

Secțiile 2 - 3 nu se vor separa de căi în același an, urmând anul următor cursurile în comun.

Părțile privitoare învățământului, ce sunt prevăzute în actualele regulamente ale școalelor, se modifică conform programelor analitice, ce se vor publica pria o anumite decizie ministerială.

Lecționerul Nicolescu George din regimentul 4 artillerie, căruia îl venea rândul la vechime, s'a înaintat la gradul de căpitan, la vacanță aflată în regimentul 7 artillerie, prin mutarea căpitanului Drăgușanescu Alexandru.

D. Dimitrie I. Zamfirescu, în urma examenului ce a depus, se admite în corpul de ingineri și conduceri ai Statului, cu gradul de conductor clasa III.

Sunt numiți :

D. D. V. Crăciunescu, actual grefier la tribunalul de ocol Hărșova, în această calitate la tribunalul Tulcea. — D. I. D. Coroia, actual grefier la tribunalul de ocol Constanța, în această calitate la tribunalul de ocol Arad.

— D. Al. Arabolu, actual ajutor

de grefă la tribunalul de ocol Tulcea, în această calitate la tribunalul de ocol. — D. Gr. Efrim, actual ajutor de grefă la tribunalul de ocol Constanța în această calitate la tribunalul de ocol. — D. M. Teodorescu, fost ajutor de judecător la tribunalul de ocol Sulina, ajutor la ocolul Medgidie. — D. D. Periețeanu, actual ajutor la ocolul Mizil, după ce a să cerere, în această calitate la ocolul Hărșova. — D. G. Caraiman, fost judecător la ocolul Mangalia, ajutor la judecătorul ocolului. — D. I. G. Munteanu, ajutor de judecător la ocolul și actual grefier la tribunalul de ocol Tulcea, ajutor la ocolul Babadag. — D. Stefan Zaharescu, actual ajutor la ocolul Văleni-de-Munte, după ce a să cerere, în această calitate la ocolul Silistra-Nouă.

Cestiunea sănătății publice are o însemnată deosebită în ţara noastră. Nu

va trece multă vreme și această cestiune va deveni copleșitoare.

Deocamdată, ambulanțele rurale au cel mai important rol aci.

Asupra lor deja s'a început o misiune în cercul oamenilor competenți. Lămuriri și aprețieri importante citorilor pot fi în următorul articol pe care îl trimitem d. dr. Dănescu, deja cunoscut prin studiul său de demografie medicală.

AMBULANȚELE RURALE

Campania anului curent a ambulanțelor sanitare militare începută la 1 Iunie, s'a terminat la 1 Septembrie, când toate materialele și personalul medical a reocupat garnizoanele lor.

Până să iasă la lumină statisticile centralizate a bolnavilor cari au primit îngrijire și ajutor medical în aceste spitale ambulanțe, este bine să scie totă lumea că ce folosește adus și poate să aducă ţărei această instituție, primătă când a fost deosebită, cu o oare-care neîncredere.

Activitatea ambulanțelor în anul curent consistă într-un material științific d'o bogătie prodigioasă, și o muncă aproape titanică.

Ziceam în luna Mai, când se constituiau ambulanțele, că "loamna anului curent ne va aduce noi decepții și apoi că "după visor, senin, noi elemente puternice și de astă dată aproape în întregimea lor, pentru a se putea pune cu desăvârsire basele științei demografice în ţara noastră și studiului de geografie medicală".

Toate raportele științifice ale medicilor șefi de la ambulanțe, accentuează în culori cele mai sumbre starea sanității generală a ţărei. Această stare este cu deosebită lipsă de: paludism, pelagra, sifilis, scrofulosă, etc., etc.

Cu toate acestea în fața unei situații sanitare a ţărei aflată de posomorită, se prevede un fenomen cu totul straniu, — provocat și întreținut chiar de către unitățile asupra teoriilor științifice, sau asupra principiilor de autonomie administrativă?

Ce folosesc aceste mari și frumoase lupte intelectuale, unei populații care e secată până la măduvă de: paludism, pelagra, sifilis, scrofulosă, etc., etc. ?

Cu toate acestea în fața unei situații sanitare a ţărei aflată de posomorită, se prevede un fenomen cu totul straniu, — provocat și întreținut chiar de către unitățile asupra teoriilor științifice, sau asupra principiilor de autonomie administrativă?

Abia în al treilea an a aplicat legile ambulanțelor rurale și deja se încearcă prin toate căile posibile acești preoți onorați confrații, să discreditze nu numai rezultatele la cari s'ar putea ajunge prin ambulanțe, dar chiar însăși instituție.

Să încercu curios, în anul anterior și al doilea când ambulanțele au fost numai sub conducerea și îngrijirea medicilor militari, prin presă nu s'a văzut de cătă aducendu-se laude sentimentului care a presidat la creația lor.

In anul acesta însă, în virtutea legii organice a reserelor armatei, au fost chemați în serviciul ambulanțelor și ofițerii sanitari de rezervă, adică confrații noștri civili.

Acum ambulanțele nu mai sunt bune, nu

pot să aducă nici un folos, numai profită ţăranul nimic din ele, se cheltuiesc o mulțime de bani în zadar, în sfîrșit instituție trebuie desființată și înlăturată prin spitalitate rurale ! !

Iată ceea ce spune confratele mei doctor Leon Iarchi prin ziarul *Romanul* : Ce poate să folosește unul nenorocit de pelagros, picăturile și alifiele ambulanței în timp de 15 zile, că a văzut d-sa sănd ambulanța la un loc în Covurlui ?

Cu o absolută convicție medicală răspund d-lui dr. Iarchi că dacă picăturile ambulanței nu pot face nici un bine în

tempo de 15 zile unui nenorocit de pelagros,

dar păinea excelentă ce se fabrică chiar

de către ambulanțe, hrana substanțială și

curată ce se prepară tot de ambulanțe și de personalul ambulanței, — de sigur că face mult mai bine acestul pelagros pe hrana

atât de bună, de cătă să aștepte idealul

"spitalelor rurale", pe care le cere chiar acum d-rul Iarchi.

Am văzut cu ochii mei bolnavii din spitalele ambulanțelor Argeș și R.-Valea lui

D-zeu și medicilor pentru ajutorul lor și binele ce a căptătat în ambulanțe.

Nu este dar momentul oportun ca nici un medic să dărâmă credința ţăranului în vrăjitorii și babe meștere și să-l-o întârzi pe aceia în ajutorul și puterea științei ?

Negreșit că modul de funcționare al am-

est foarte degenerat și în consecință generația care se nasce, nu mai este capabilă de nici o rezistență și prin urmare de nici o vitalitate.

Am mai zis-o și în teza mea inaugurală că "cu multă părere de rău, trebuie să ne convingem, că rasa română din ţara noastră degeneră și încă cu o repuziune spăimântătoare."

Toți medicii superiori ai armatei, fie din activitate, fie din rezervă, șefi ai ambulanțelor sanitare militare abia număra la începutul de aplicare a acestei instituții, afirmă cu ceea mai neclintă certitudine, că sănătatea ţăranului român este compromisă și că cere remedii energice și imediate.

Cestiunea sănătății publice are o însemnată deosebită în ţara noastră. Nu

va trece multă vreme și această cestiune va deveni copleșitoare.

Starea sanității generală a ţărei, se impune astăzi ca o cestiune de existență națională, a cărei justă valoare, nu trebuie să lăsă nici la aprecierea primarilor, nici la a sub-prefecților și cu atât mai puțin susținătorii oameni încă valizi, din pricina unei cataracte ?

Ințeleg prea bine că instituția am-

bulanțelor rurale, ne incomodează și în

confortul nostru și în afacerile noastre

private.

Dar până când aceste spitale să se poată

înființa, trebuie oare ca noi apostoli umani și acei care cunoaștem și înțelegem

mai bine reașa stare sanităță a ţărei, să stăm

cu mâinile încrucișate și să ne uităm cum

mor copiii la țără, de frigurii, diarei, disenterii, bronchite sau cum intind mâna cera-

ștorului oameni încă valizi, din pricina unei cataracte ?

Ințeleg prea bine că instituția am-

bulanțelor rurale, ne incomodează și în

confortul nostru și în afacerile noastre

private.

Dacă această instituție n-ar fi adus deosebită bine, d-a pune în evidență reașa stare sanităță a ţărei pe care o recunoaște în treacăt și d-rul Iarchi, totuși am făcut un pas gigantic spre spitalele rurale, pe circumstansă comunale. — Dar afără de această considerație, prin ambulanță ţăranii se obișnuiesc cu contactul medical de la care numai poveste folosită de către ambulanță a cărui te-

medicul bine de boala lor mal usoră să vindecă și acei care se operează de cată-

racete, laudă și pe Dumnezeu, și pe d-r și pe

stăpâni care se îndură cubine asupra lor

Dominul doctor Leon Iarchi, se întrebat prin ziarul *Romanul*: Ce poate să folosește unul nenorocit de pelagros, picăturile și alifiele ambulanței în timp de 15 zile, că a

văzut d-sa sănd ambulan

bulanțelor încă nu este destul de complet, dar pentru aceste inconveniente temporale nu urmează să cerem desființarea lor, ci mijloacele pentru a asigura funcționarea lor că mai perfectă și cum se poate mai bine preînțempe nevoie (țărani).

Este un moment de încercare supremă pentru corpul medical al țării, din care, negreșit cu sacrificii, — putem trage imense avantajuri pentru viitor!

Avea ocazia dăa demonstra matematică, că actuala noastră organizație sanitată nu garantează sănătatea publică, că mare parte din legislația administrativă și civilă favorizează în rău starea sănătății a țării, că în definitiv teoriile de drept, în confectionarea legilor și reglementelor de administrație publică, trebuie să fac loc teoriilor științifice igienice.

Îată tărâmul pe care trebuie să ne punem și să luptăm și mijlocul: sună ambulanțele rurale.

Din moment ce țărani va simți și recunoaște trebuința acestor ambulanțe, de fapt, de voință, de nevoie, avem spitalele rurale, chiar așa precum noi le vom cere.

Dar până aci, trebuie mai puține articole prin ziare, mai puțină critică prin cercurile în care ne învățăm, mai puține drepturi și mai multă osteneală și resemnătare, pe timpul cat funcționează aceste ambulanțe.

Dr. Dănescu.

BIBLIOGRAFIE

Elemente de Geografia Europeană de d-na Elena Dămbeanu.

Acest uvrăgiu a esit decurând la lumină, și în anunțul ce autorul a făcut prin ziare despre apariția sa, spune între altele că juriul examinator o recomandă ca singura carte didactică din țară, întrucât privește Geografia Europeană, curs ce se predă în clasa III secundară. Aceste cuvinte ne-a umplut de bucurie, și, cu toate că din fire suntem cam sceptici, nu putem să nu recunoaștem meritul adevărat acolo unde credem că este.

Am voit totuși să ne încredințăm prin noi însăși și iată care este opinia noastră asupra acestui uvrăgiu:

El conține nu mai puțin decât 350 pagini, ceea ce de la început trebuie să declarăm că este mai mult decât prea mult pentru studiul unui an, când trebuie să te mai învețe și cele două Americi. Admirend 70 de lecții pe an — regulate — ceea ce este cam greu de admis, revine la vre-o seapte pagini de lecție, și considerând că fiecare lecție trebuie să fie însoțită de exerciții de harta geografică, timpul ce s-ar cere unui elev spre a învăța o asemenea lecție ar fi mai mult decât acela de care poate el dispune.

Această considerație totuși ar dispare când cartea despre care este vorba ar prezinta o adevărată valoare pedagogică, căci daca avem o lipșă mare în țara noastră apoi această lipșă se observă mai cuose în ființa cărților didactice.

Este bine să stabilim următorul fapt: O carte didactică de felul — mai cu seamă — al aceleia care vorbind, nu exige o munca tocmai colosală — aceasta o spunem în cunoștință de cauză. E destul să consulta căpătăva autori germani, cărți sunt adevărată maestri în această știință, apoi căpătăva autori francezi, cări de la un timp începând lucrează din răspunderi spre a ajunge la un nivel onorabil, față cu cel dintâi; și stabilii apoi o normă, o linie de conduită, un sir în cercetările sale, căutând din fiecare acceașa ce va găsi mai bun, și mai în conformitate atât cu exigențele căt și cu programele noastre. Greutatea deci nu constă aci — puțină laboare, iată tot. Greutatea constă în alegerea punctelor de vedere din care trebuie să se trate fiecare Stat în parte, și alcătuirea lor astfel în cît elevul după ce a terminat cursul, să aibă în creerii săi o idee generală bine stabilită despre forță, intindere și bogățiile fiecarei țări din continentul nostru.

Și o astfel de greutate nu e tocmai lesne de învins, ceea ce însemnează că meritul este cu atât mai mare pentru cel ce o învinge.

In uvrăgiul de față lesne se poate vedea că autorul nu a consultat nici un uvrăgiu german, căci dacă s-ar fi condus de vîrul unui dintr-acestă nărî fi comis erori că aceleia ce am observat, și pe care sper că și d-nii profesori de geografie să le fi observat dea.

Astfel la pag. 31, vorbind despre rasele care locuiesc în Europa, autorul zice într-altele:

„Mongolii se împart în două ramuri: 1. ramura finnează, de care se țin Finezeii împreună cu alte triburi septentrionale, și Maghiarii din Ungaria; 2. ramura tătară, cărei reprezentanți principali sunt Turcii, Calmuci și alte triburi nomade din stepele Rusiei.”

Acestă răndură nu nevoie de a fi rectificată

căci conțin căteva ne-adevăruri etnografice. Mai întâi Mongolii constituie una din cele două ramuri principale ale rasei galbene. El nu se împart niciodată cum în finezi și mai puțin în Maghiarii ci coprind toate familiile ce locuiesc vastul platou central al Asiei, cum de exemplu: Yakuți, Kalmuci, Mongoli Orientali, Tungusii și Manduciuri. Acestea sunt familiile principale ce compun rămura mongolă.

Finezi, pe care autorul îl clasăză ca făcând parte din rămura mongolă, fac parte din rămura scită. Aceștia sunt: Finezi din Rusia orientală, adică cel ce locuiesc între Volga și Ural; Permianii și Finezi după Baltica. De sigur despre aceștia vorbește și autorul, căci Finezi nu există în Europa.

Cât despre Maghiarii, ei constituie iarășii una din multimea familiilor scitice, care locuiau în vechime mai tot nord-estul Europei și care înaintau până în centrul Asiei, spre Nord însă de Mongoli. Ideea că Maghiarii de astăzi se trag din Hunii lui Attila, este o idee departătă din știință pentru că admitește chiar că Hunii să fi fost de rasă galbenă — adică mongolă — Maghiarii de astăzi nu se pot considera ca făcând parte din această rasă, pentru că nu prezintă nici unul din caracterele ei.

In privința ramurei tătare, cuvântul nu se poate produs în știință o confuzie, în care a căzut și autorul acestui uvrăgiu, apoi căcăzăriște pe Turci și pe Calmuci, apoi aceste familiile din rase diferite și anume, Turcii de rasa scită, iar Calmuci de cea mongolă.

Din această casăză cuvântul chiar de tartări, este departătă din Etnografie, după cum numirea de Tartaria, nu mai există în Geografie.

De altă parte trebuie să recunoștem că într-un uvrăgiu de 350 pagini mari lesne se poate strecuă erori, care mai de ordinul nescuții pot controla, cum de exemplu la pag. 51, unde vorbind despre populația Angliei, autorul spune că, dimpreună cu coloniile, populația engleză atinge cifra de 200 milioane?... Ce fel, dar numai în Indii Englezii au posesiuni imediate a căror cifră trece de această cifră? Ce se face cu Canada, Australia, Sudul Africii, Noua Zeelandă, etc., etc., etc?... E adevărat că autorul a pus aci cuvintele *mai mult*, credem însă că în loc de asta ar fi fost mai nefericit să fi pus o cifră care să nu fie atât de departe de cea adevărată.

Iar punctele interpelării lui Irányi sunt următoarele:

- 1) Oare cu știrea ministerului de externe comun, său cu știrea și cu învoirea guvernului maghiar să a comis odiosul atentat contra prințului Bulgariei, detronarea lui prin forță și escoriarea lui din Bulgaria, și guvernul nostru aprobat ingerința Rusiei în afacerile interne ale Bulgariei, în urma căreia prințul, reintors în țară la doar trei sute de ani, n'a luat forță și sângere îndestul și cuvinte destule pentru că elementul latin să nu mai dispără nici o dată?

Mai la vale, vorbind despre rasele ce au compus poporul englez, zice că toate sunt de origine gotică sau germanică, afară de o mică parte Bretani. Dar elementul roman n'a lăsat nici o urmă în această țară unde a stăvuit neclintit atâta de mari de vreme? El care era destul să treacă într-un loc, pentru că să lasă urme neperitoare? Apoi în limba engleză nu găsește autorul nici un cuvânt de origine latină? Dar care a fost poporul care stănd sub dominația Romanilor doar său trei sute de ani, n'a luat forță și sângere îndestul și cuvinte destule pentru că elementul latin să nu mai dispără nici o dată?

Mai la vale autorul găsește că poporul englez «se caracterizează prin obiceiuri fantastice, desgust de viață și sinucidere».

Se poate ca Englezii să fie excentrii, se poate chiar că desgustul de viață să fie mai pronunțat la denivelii de căt la alte popoare, lucruri de care mă înțeleg foarte mult, căci cu toate anecdotetele ce se povestesc pe socoteala lor, ei constituie poporul cel mai activ după glob, și este prea elementar a se ști că cu căt cine-va muncește mai mult, cu atât are mai puțin timp să se desguzeze de viață. În tot cazul această frază era nefolositore mai cu seamă pentru copii.

Mai departe se observă și alte căteva inexactități de fapt, și geografia este o știință care ca oră ce știință — exige precizie, mai cu seamă cănd ea se prezintă sub o formă elementară. Astfel, nu cred că mitica insulă Helgoland să domnească pește comerțul Mării Nordului. Apoi, la investițiile din Africa nu menționează de loc stabilimentele din Gambia, cări nu sunt puțin importante. În fine Olauda Noué și Australia însemnează unul și același lucru (pag. 55).

Mai adăugăm încă o ultimă observație. Dincelă 21 pagini unde se vorbește de Anglia, autorul nu sacrificea pentru bogății Angliai de căt o pagină pentru producția agricolă, nouă rânduri pentru cea minerală și trei rânduri pentru cea industrială.

Aceasta e mai mult de căt puțin, mai cu seamă într-o țară ca Anglia ale cărei produse industriale, a umplut lumea întreagă. În fine autorul nu vorbește nimic nici de armată nici de marină nici de căile de comunicare ale acestei țări.

Mărturisesc că n-am avut curajul să merg mai departe cu cercetarea acestui uvrăgiu. M-am oprit aci cugând că, odată observate aceste neajunsuri sau neexactități, autorul va ști să profite de ele pentru integrul uvrăgiului.

Termin deci această cercetare cu speranță că autorul, d-na Dămbeanu, nu va lăua a-

ceste mici observații în nume de rău, ci din contra, după ce va consulta mai cu anumul autori mai competenți și după ce se va convinge de veracitatea celor spuse mai sus, va căuta a corige aceste scăpare din vedere într-o viitoare ediție.

De alături, sunt sigur că juriul examinator le-a semnat deja în raportul său, către Minister prin care recomandă acest uvrăgiu ca singura carte didactică de acest fel?

Scrib.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Ziarele ungurești sosite în Capitală ne aduc discursurile pronunțate în parlamentul ungur la 18 Septembrie cu ocazia unei interpelării fostului ministru de justiție Horváth Boldizár și șefului partidelui independent Irányi Dániel, în cestiunea evenimentelor din Balcani.

Punctele interpelării lui Horváth sunt următoarele:

- 1). Este adevărat că ministerul nostru de externe s'a învoit la o eventuală detronare a prințului Bulgariei sub numite condiții și cări au fost acele condiții?

- 2). La alianță ce există între noi și imperiul german, s'a mai alăturat și imperiul rus, adică: avem o face cu o alianță dublă sau triplă? (Sgom t.)

- 3). Ce fel de garanții a dat Rusia întrul fie în afară de această alianță, în privința abținerii sale de la or ce amestec, care ar impedi libera dezvoltare a popoarelor din peninsula Balcanică, și mai ales a poporului bulgar?

- 4). Dacă monarhia noastră în cadrul său mai târziu ar fi nevoită să își pună în cumpărătura sa armată și morală, față de intențiunile Rusiei, ca adică anumite puncte din Balcani să supună influenței sale deservișoare sau covîrșitoare, — față cu asemenea energie a noastră, imperiul german, ca aliatul nostru, înțelesul alianței ce a atitudine să observă?

- 5). Ce facem pentru târgul de rîmători de la Turnu-Severin se construiesc cu multă activitate. Pe la sfîrșitul lunii Octombrie vor fi de sigur îsprăvite. Aceste oboare se construiesc pe urmele unui castrament român. Său găsit zidării foarte tari, monete, și felușuri bucăți de aramă.

Comisiunea de 9 a consiliului general ar fi înaintat foarte mult lucrările sale. D. profesor universitar, Aron Densușeanu, ar fi primit sarcina de a face un raport asupra proiectului de lege al învățământului.

Examenele corigenților particulaři s-au terminat.

Oboarele pentru târgul de rîmători de la Turnu-Severin se construiesc cu multă activitate. Pe la sfîrșitul lunii Octombrie vor fi de sigur îsprăvite.

Aceste oboare se construiesc pe urmele unui castrament român. Său găsit zidării foarte tari, monete, și felușuri bucăți de aramă.

7. Alianța triplă s'a renoit, și pe bază?

Ministrul președinte Tisza răspunse, că după constituirea biroului, ce se va face astăzi, va răspunde la amintirea interpelării.

MAINOU

D. Petre Carp s'a întors la proprietatea sa din Moldova.

D. Titu Maiorescu e la Turnu-Severin, de unde nu se va întoarce decât Vineri.

Se vorbește că generalul Radu Mihailescu se va retrage luna viitoare din Cabinet, pentru a-și pune candidatura la consiliul comunal al Capitalei. D-sa ar fi indicat ca viitor primar al orașului.

D. Spiru Haret, secretarul general al ministerului cultelor și instrucțiunii publice, s'a întors la postul său.

In cestiunea atentatului nu s'ar fi facut nici o descoperire nouă. Se afirmă însă, că poliția Orovenilor nu există și că indicii serioase de culpabilitate pentru această n-ar exista. Nu stim până la care punct este adevărat că deputatul Oroveniu, până acum arestat numai din bănuială, ar fi tratat la poliție ca un criminal ordinar. Poate că se exagerază.

Comisiunea de 9 a consiliului general ar fi înaintat foarte mult lucrările sale. D. profesor universitar, Aron Densușeanu, ar fi primit sarcina de a face un raport asupra proiectului de lege al învățământului.

Examenele corigenților particulaři s-au terminat.

Oboarele pentru târgul de rîmători de la Turnu-Severin se construiesc cu multă activitate. Pe la sfîrșitul lunii Octombrie vor fi de sigur îsprăvite.

Aceste oboare se construiesc pe urmele unui castrament român. Său găsit zidării foarte tari, monete, și felușuri bucăți de aramă.

SPECTACOLE

TEATRUL DACIA. — Marti, 9 Septembrie, beneficiul d-ref Alexandrescu; — se va juca Divorțul, de Atena; — se joacă: Două sergenti.

Sâmbătă, 13 Septembrie, beneficiul d-lui Constantin Notară; — se va juca Moartea lui Constantin Brâncoveanu, de Antoniu Rocques.

GRADINA RASCA. — Circu Român. Marti, 9 Septembrie 1886. Reprezentanțe extra-ordinară sub conducerea d-nei Lina Conrad.

Constituind în călărit de artă, dresarea cailor, inventiunile cele mai noi de gimnastică și pantomime.

Programul fiecărui reprezentanță este variat conținând 16 piese care sunt de remarcat.

La finele reprezentanței Lordul Plumbington sănătatea nestelleră a lui Pernica neoreocă. Pantomimă comică executată de mai mulți domni și doamne din Trupă.

Zilnic reprezentanțe pe timp frumos. Duminică și Sărbătoare 2 reprezentanțe.

Prețul locurilor: Loja 15 Leu — Stal I, 3 Leu — Stal II, 2 Leu. — Intrarea în grădină 1 Leu.

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur societă după cursul fiscalului.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL DE FETE EDUCAȚIUNEA ROMÂNĂ

120, Calea Moșilor, 120</

